

**Dubrovnik, Branitelja Dubrovnika 41, Tel./fax: 020/411-534, 020/411-533,
OIB 77404345702, ž-r: 2340009-1110212695**

**Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i
korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području
Dubrovačko-neretvanske županije za 2012.**

SADRŽAJ:

1. Uvod

1.1 Osnovna djelatnost Javne ustanove

1.2. Ustroj Javne ustanove

2. Program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije za 2012.

2.1 Zaštita

2.1.2. Revizija zaštićenih područja

2.2. Održavanje, očuvanje

2.2.1. Baze podataka

2.2.2. Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava (GIS)

2.2.3. Izrada, donošenje i provedba akata Ustanove i dokumenata zaštite prirode i okoliša

a) Opći akti Ustanove

b) Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša, te prostorno-planskih dokumenata

2.2.4. Provođenje mjera zaštite od požara

2.2.5. Špilja Šipun – uređenje i upravljanje

2.2.6. Špilja Nakovana - uređenje i upravljanje

2.2.7. „NATURA 2000 upravljanje i monitoring“ – NATURA MANMON

2.2.8. Speleološki i biospeleološki katastar DNŽ

2.2.9. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platane u Trstenome

2.2.10. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama

2.2.11. Stručni nadzor

2.2.12. Suradnja s Hrvatskim vodama

2.2.13. Istraživanje riječne kornjače

2.2.14. Istraživanje rijeke Ljute

2.3. Promicanje

2.3.1. Informativne i interpretacijske ploče u zaštićenim područjima

2.3.2. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode

2.3.3. Vodič kroz zaštićena područja

2.3.4. Špilja Šipun – promotivni materijal

2.3.5. Vodič kroz špilje – „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“- za dječju dob

2.3.6. Prepoznavanje kulturnog krajobraza: „Gdje je nestala ježeva kućica?- edukativni program“

2.4. Korištenje

2.5. Djelatnici

2.6. Izvori financiranja

1. UVOD

1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije (DNŽ) upravlja zaštićenim prirodnim vrijednostima navedenog područja.

Djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode za područje kojim upravlja.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije Javna ustanova upravlja s ukupno 37 zaštićenih područja i to u kategorijama: posebni rezervat (8), spomenik prirode (5), značajni krajobraz (7), park-šuma (8), spomenik parkovne arhitekture (9) te 1 prirodnom vrijednošću (zaštićeni mineral).

Popis zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije

Kategorije	Naziv	Površina (ha)	God. zaštite
Posebni rezervat u moru	Malostonski zaljev i Malo more	4821,4	1983.
Posebni rezervat- ihtiolško-ornitološki	Jugoistočni dio delte rijeke Neretve	250	1970.
Posebni rezervat- ornitološki	Močvarno područje "Pod gredom" kod Metkovića	587	1974.
Posebni rezervat- ornitološki	Močvarno područje "Orepak" kod Metkovića	100	1974.
Posebni rezervat- ornitološki	Močvarno područje "Prud" kod Metkovića	250	1965.
Posebni rezervat- ornitološki	Otoci Mrkan, Bobara i Supetar	37,98	1975
Posebni rezervat-šumski	Šuma Kočje na otoku Korčuli	4,62	1962.
Posebni rezervat-šumski	Čempresada „Pod Gospu“ kod Orebića	46	1964.
Spomenik prirode	Hrast crnika na predjelu Klokolina Žrnovo	/	1952.
Spomenik prirode- geomorfolški	Špilja Šipun u Cavtatu	/	1963.
Spomenik prirode- geomorfolški	Vela spilja kod Vele Luke	/	1966.
Spomenik prirode- geomorfolški	Gromačka špilja	/	1986.
Spomenik prirode- geomorfolški	Močiljska špilja kod sela Pobrežja	/	1963.
Značajni krajobraz	Predjel Saplunara na otoku Mljetu	58,5	1965.
Značajni krajobraz	Uvala Prapratno na Pelješcu	108,3	1975.
Značajni krajobraz	Rijeka Dubrovačka	350,3	1964.
Značajni krajobraz	Otok Badija	97,2	1969.
Značajni krajobraz	Konavoski dvori	526,8	1975.
Značajni krajobraz	Uvala "Vučina" s obalnim pojasom na Pelješcu	146	1975.

Značajni krajobraz	Modro oko i jezero uz naselje Desne (Grad Ploče)	370	1974.
Park šuma	Šuma alepskog bora na poluotoku Osmoliš kraj Brsečina	10,8	1951.
Park šuma	Šuma alepskog bora u Gornjem čelu na otoku Koločep	15	1951.
Park šuma	Šuma makija u Donjem čelu na otoku Koločep	5,03	1951.
Park šuma	Šumski predjel na obalnom pojasu Trsteno-Brsečine	40	1965.
Park šuma	Velika i Mala Petka	42,7	1987.
Park šuma	Otočić Ošjak kod Vele luke na Korčuli	18,5	1954.
Park šuma	Gradski park Hober u Korčuli	25	1969.
Park šuma	Predolac-Šibanica kod Metkovića	67	1968.
Spomenik parkovne arhitekture	Park Foretić u Korčuli	0,57	1949.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana na Brsaljama u Dubrovniku	0,1	2007.
Spomenik parkovne arhitekture	Pojedinačno stablo čempresa u selu Čara na Korčuli	/	1948.
Spomenik parkovne arhitekture	Skupina stabala čempresa iznad Orebića	0,3	1960.
Spomenik parkovne arhitekture	Drvored od 10 čempresa iznad Orebića	0,1	1960.
Spomenik parkovne arhitekture	Drvored čempresa na Korčuli	1,6	1948.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis</i>) u Trstenom 1	/	1951.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis</i>) u Trstenom 2	/	1951.
Spomenik parkovne arhitekture	Čempres u Metkoviću	/	1965.

Osim zaštićenim prirodnim vrijednostima Javna ustanova upravlja i područjima Nacionalne ekološke mreže koja na području Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća 166 područja važnih za divlje svojte i staništa, 4 međunarodno važna područja za ptice te 2 koridora (koridor za morske kornjače i koridor za ptice). Sukladno Uredbi o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) njezin sastavni dio čine i svi speleološki objekti.

1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove

U Ustanovi je zaposleno ukupno 5 djelatnika (ravnatelj, stručni voditelj, glavni nadzornik, savjetnik za pravna pitanja i suradnik za promociju).

U sklopu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. za radno mjesto nadzornik osposobljavaju se 4 osobe i to na Korčuli, u Neretvi i 2 u Dubrovniku. Osobe su započele osposobljavanje u razdoblju od kolovoza do listopada 2011., a osposobljavanje će trajati ukupno 12 mjeseci.

S ciljem jačanja kapaciteta Javne ustanove, sukladno Sporazumu između UNDP-a, Dubrovačko-neretvanske županije i Javne ustanove sufinancira se zapošljavanje i edukacija jednog stručnog suradnika, a postupak je u tijeku.

2. PROGRAM ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Program je izrađen sukladno strateškim dokumentima, zakonskim aktima i pravilnicima Ustanove, kao i započetim radnjama i projektima Ustanove. Cilj je bio predložiti realan, organizacijski i financijski ostvariv program rada tijekom 2012.

Uz definirane programske aktivnosti Ustanove, nužno je uvažiti i potrebu kontinuirane prilagodbe novim zahtjevima u zaštiti prirode, te suradnje s upravnim, stručnim i znanstvenim institucijama, nevladinim udrugama i zainteresiranim pojedincima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini što omogućuje i uvjetuje dodatne programske aktivnosti.

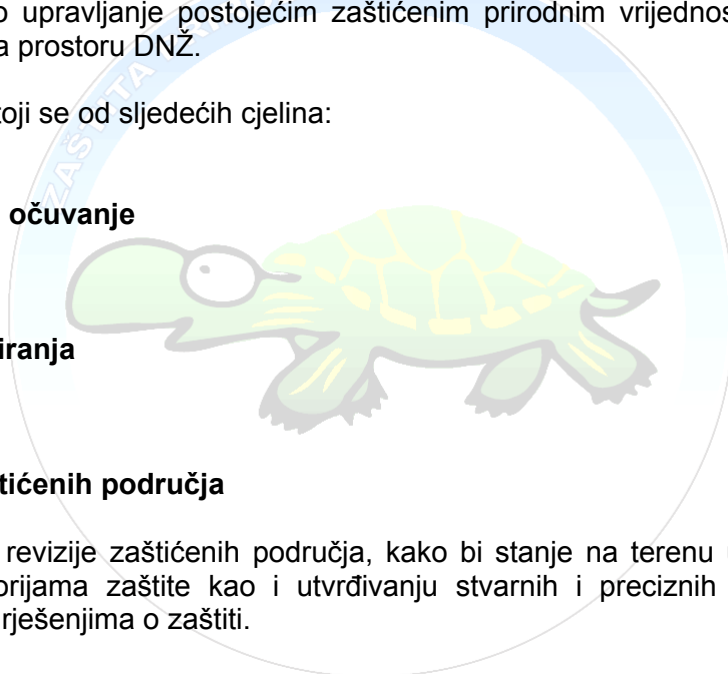
Ciljevi Programa su očuvanje i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti prirodnih vrijednosti, poticanje interesa javnosti, povećanje razine svijesti i znanja o prirodnim vrijednostima područja.

Primarni ciljevi su osiguranje protupožarne zaštite, realiziranje međunarodnih projekata i izrada pravilnika i planova upravljanja zaštićenim područjima, te unaprjeđenje dostupnosti prirodnih vrijednosti za posjetitelje.

U svrhu osiguranja sustava zaštite prirodnih vrijednosti radi njihova trajnoga očuvanja, sukladno Prirodoslovnoj podlozi Državnog zavoda za zaštitu prirode, cilj je prvenstveno osigurati kvalitetno upravljanje postojećim zaštićenim prirodnim vrijednostima i područjima Ekološke mreže na prostoru DNŽ.

Program rada sastoji se od sljedećih cjelina:

- **Zaštita**
- **Održavanje i očuvanje**
- **Promicanje**
- **Korištenje**
- **Djelatnici**
- **Izvori financiranja**

2.1. Zaštita

2.1.1 Revizija zaštićenih područja

Cilj je provođenje revizije zaštićenih područja, kako bi stanje na terenu uistinu odgovaralo propisanim kategorijama zaštite kao i utvrđivanju stvarnih i preciznih granica obuhvata sukladno važećim rješenjima o zaštiti.

2.2. Održavanje i očuvanje

2.2.1. Baze podataka

Prikupljanje i obrada podataka u vezi sa zaštitom prirode, prekograničnim utjecajima na zaštićene prirodne vrijednosti i Nacionalnu ekološku mrežu na prostoru DNŽ u svrhu, izrade stručnih podloga, odgovarajućih dokumenata, osmišljavanja i provođenja edukativnih programa i pripreme projekata, izdavačke, knjižnične i informatičke djelatnosti osiguravanja javnosti podataka o zaštiti prirode, obuhvaća unaprjeđivanje i vođenje dosada uspostavljenih baza podataka:

- Tematske baze podataka stručnog i znanstvenog rada koje obuhvaćaju stručne i znanstvene radove, publikacije, te podatke o istraživačkim projektima, projektima nevladinih udruga, prostorno-planskoj dokumentaciji (primjeri tematskih baza podataka: pojedinačne zaštićene prirodne vrijednosti, područja Ekološke mreže, krške pojave)
- Baza podataka stručnog i znanstvenog rada Ustanove
- Baza podataka terenskog rada i terenskih obilazaka

- Baza podataka projektnih ideja iz područja zaštite prirode i okoliša u svrhu prijave projekata za korištenje pretpripravnih fondova EU i ostalih fondova
- Crveni popis ugroženih divljih svojti i staništa na području DNŽ sukladno Zakonu o zaštiti prirode i smjernicama Državnog zavoda za zaštitu prirode
- Stručna knjižnica

2.2.2. Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava (GIS)

Cilj je izrada baze podataka na temelju prikupljenih i dostupnih podataka u vezi sa zaštitom prirode i prekograničnim utjecajima na zaštićene prirodne vrijednosti i Nacionalnu ekološku mrežu na prostoru DNŽ u svrhu izrade stručnih podloga, odgovarajućih dokumenata, osmišljavanja i provođenja edukativnih programa i pripreme projekata. GIS kao alat služi za uspostavljanje lakše razmjene podataka između upravnih odjela i ostalih institucija. Tijekom 2011. pojedini djelatnici su prošli osnove edukacije za GIS u okviru projekata sufinanciranih iz vanjskih izvora.

2.2.3. Izrada, donošenje i provedba akata Ustanove i dokumenata zaštite prirode i okoliša

a) Opći akti Ustanove

U svrhu upravljanja i obavljanja stručnog rada sukladno Zakonu, Ustanova će i dalje pravovremeno definirati, izmjenjivati i dopunjavati, te donositi odgovarajuće akte Ustanove.

b) Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša, te prostorno-planskih dokumenata

Sukladno zakonskim propisima i pravilima struke, Ustanova sudjeluje u postupcima izrade i donošenja prostorno-planskih dokumenata i dokumenata zaštite prirode i okoliša na području Dubrovačko-neretvanske županije. Ustanova objedinjuje rezultate, priprema podatke za izvješća o stanju prirode, predlaže i provodi mjere zaštite za ugrožene vrste i staništa, prikuplja podatke za izradu planova upravljanja, te izrađuje i provodi iste.

U svrhu pripreme i izrade stručnih podloga i dokumenata, kao i formiranja stručnih mišljenja o dokumentima prostornog uređenja, zaštite okoliša i prirode, potrebno je nastaviti ažurirati postojeće digitalne podatke i granice zaštićenih područja.

2.2.4. Provođenje mjera zaštite od požara

Sukladno zakonskim propisima u svrhu zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, Ustanova je tijekom 2011. izradila planove i dokumente u vezi osiguranja protupožarnih mjera (Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija) od tvrtke Protection d.o.o. za 7 zaštićenih područja razvrstanih u II B kategoriju. Procjena i Plan su izrađeni za slijedeća područja: park-šume: Velika i Mala Petka, Makija na Donjem Čelu, Šuma alepskog bora na Gornjem Čelu, Predolac – Šibenica, Ošnjak, Hober te za posebni rezervat šumske vegetacije Čempresata pod Gospu.

Na temelju izrađene dokumentacije potrebno je pristupiti odgovarajućim mjerama zaštite (prikupljanje Planova zaštite od požara gradova, općina i JVP te Plana čišćenja protupožarnih puteva i prosjeka JVP, pripreme dokumentacije i izgradnja hidrantskih mreža).

2.2.5. Špilja Šipun – uređenje i upravljanje

Špilja Šipun u Cavtatu je zaštićena kao geomorfološki spomenik prirode još od 1963. godine, ne samo zbog špiljskih ukrasa već i zbog bogatstva faune. Prema novijim istraživanjima u špilji je pronađeno 18 vrsta podzemne faune što je čini drugom po bogatstvu u Hrvatskoj.

JU je izradila izvedbeni projekt uređenja špilje, kao i projekt elektroinstalacijskih radova, te je isti prijavljen i odobren u okviru natječaja IPA Program prekogranične suradnje (Cross-border programme CRO-MNE) pod nazivom „Nature for the future“. Ukupan iznos projekta je 546.000,00 kn. Nositelj projekta je DUNEA, a Javna ustanova je partner. Provedba projekta je započela 2011., a nastavila se tijekom 2012.

Špilja Šipun – Projektantski nadzor

Zbog specifičnosti izvođenja radova u špiljama tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati i projektantski nadzor.

Špilja Šipun – Pravilnik o unutarnjem redu

Nakon uređenja i otvorenja špilje Šipun, u svrhu upravljanja sukladno Rješenju nadležnog Ministarstva, potrebno je izraditi odgovarajuće dokumente, posebno one koji se odnose na sigurnost posjetitelja.

2.2.6. Špilja Nakovana - uređenje i upravljanje

Udruga UZORNA „Nakovana“ izradila je Idejni projekt uređenja Spile Nakovana u svibnju 2009., a nakon ishođenog Rješenja s uvjetima zaštite od Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode izrađuje i Glavni projekt na koji isto Ministarstvo daje svoju suglasnost. Nakon toga u veljači 2010. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko – neretvanske županije u suradnji s Udrugom UZORNA „Nakovana“ započinje s prijavom projekta Uređenja Spile Nakovane na Projekt integracije u EU Natura 2000 Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode. Projekt se financira zajmom Svjetske banke, a svrha je omogućiti podršku Javnim ustanovama pri implementaciji Natura 2000 ciljeva. Projekt je odobren u lipnju 2011., a radovi na samoj špilji trebali bi započeti tijekom ljeta 2012. godine. Nositelj svih aktivnosti unutar predmetnog projekta je Ministarstvo kulture, odnosno sada Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

Budući je Spila Nakovana zaštićena i kao nepokretno kuturno dobro, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko – neretvanske županije je zatražila i dobila odobrenje za uređenje Spile Nakovana od Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela u Dubrovniku.

2.2.7. „NATURA 2000 upravljanje i monitoring“ – NATURA MANMON

U okviru projekta na prostoru DNŽ odabrano je predloženo područje Natura 2000 Sniježnica i Konavosko polje. Projekt je započeo u listopadu 2011.god. Nositelj je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a cilj je izrada smjernica za upravljanje predmetnim područjima Natura 2000. Predviđeno trajanje projekta je 18 mjeseci.

2.2.8. Speleološki i biospeleološki katastar DNŽ

Na području Dubrovačko-neretvanske županije nalazi se velik broj speleoloških objekata. Pored toga, područje županije jedini je dio Hrvatske koji obuhvaća područje biogeografske regije južnih Dinarida, koji se proteže od Neretve do Albanije.

Plan rada bazira se na sustavnom istraživanju pojedinih regija županije tijekom razdoblja od 6 godina. Tijekom 2010. godine izrađeno je Nulto stanje speleološkog i biospeleološkog katastra Dubrovačko-neretvanske županije, dok je do kraja 2011. godine izrađen Speleološki

i biospeleološki katastar Dubrovačko-neretvanske županije kojim je istraženo sjeverozapadno područje Dubrovačkog primorja i jugoistočni dio poluotoka Pelješca. Nastavak projekta bit će prijavljen za sufinanciranje i na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2012.

2.2.9. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platana u Trstenome

Sukladno Pravilniku o unutarnjem redu (KLASA:612-07/07-01/23, URBROJ: 2117/1-17-08-33) potrebno je obnoviti postojeću zaštitnu ogradu u suradnji s lokalnom zajednicom - vlasnikom zemljišta.

2.2.10. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama

Poduzimat će se mjere sukladno Pravilniku o unutarnjem redu (KLASA:612-07/09-01/47, URBROJ: 2117/1-17-10-04).

2.2.11. Stručni nadzor

Stručni nadzor sukladno zakonu, obavljat će glavni nadzornik. Nadzor će se obavljati u svim zaštićenim područjima kao i na područjima Nacionalne ekološke mreže. Osobita pozornost bit će usmjerena na protupožarnu zaštitu te uređenje špilje Šipun i Nakovana.

Sukladno zakonskim propisima, u svrhu neposrednog nadzora u zaštićenim područjima, dozvoljava se polaganje stručnog ispita za nadzornika i za ostale djelatnike ustanove, te će se isto nastojati omogućiti.

2.2.12. Suradnja s Hrvatskim vodama

Sukladno zakonskim propisima uspostavljena je suradnja s Hrvatskim vodama te će Javna ustanova zajedno s Državnim zavodom za zaštitu prirode raditi na izradi uvjeta i mjera zaštite prirode za Program radova održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda u 2012 godini.

2.2.13. Istraživanje riječne kornjače

Dubrovačko-neretvanska županija jedino je područje na kojem živi riječna kornjača (Stonsko polje, Majkovi i Rijeka Ljuta).

Plan rada bazira se na sustavnom istraživanju i određivanju smjernica zaštite, posebno za plan upravljanja Sniježnica Konavosko polje.

Ovaj projekt bit će prijavljen za sufinanciranje i na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2012.

2.2.14. Istraživanje rijeke Ljute

Sukladno sporazumu sa Sveučilištem u Dubrovniku uspostavljena je suradnja sa svrhom istraživanja i upravljanja značajnim krajobrazom "Konavoski dvori", s osobitim naglaskom na vodotok rijeke Ljute. Cilj ovog projekta je istraživanje kemijskih i bioloških parametara vode rijeke Ljute. Rezultati istraživanja ovog projekta koristit će se prilikom izrade smjernica za plan upravljanja Sniježnicom i Konavoskim poljem koje se namjeravaju izraditi kroz projekt „NATURA 2000 upravljanje i monitoring“.

2.3. Promicanje

Ustanova će nastaviti provoditi i razvijati programe i projekte koji će obuhvatiti različite teme zaštite prirode s posebnim osvrtom na aktivni pristup očuvanja prirode i okoliša uključivanjem šire zajednice. Jedan od primarnih ciljeva razvijanje je kontinuiranih obrazovnih programa namijenjenih različitim ciljnim skupinama, kao što su edukativni sadržaji za domicilno stanovništvo koje obavlja gospodarske djelatnosti u zaštićenim područjima, te unaprjeđenje dostupnosti prirodnih vrijednosti posjetiteljima.

2.3.1. Informativne i interpretacijske ploče u zaštićenim područjima

Cilj je obilježiti zaštićena područja odgovarajućim informativnim i interpretacijskim pločama koje će sadržavati osnovne podatke kao što su podaci o područjima, statusu zaštite i godini proglašenja, logo i kontakti Ustanove.

2.3.2. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN70/05, 139/08, 57/11) Javna ustanova je dužna obilježiti Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u RH, 22. svibnja 2012.god.

2.3.3. Vodič kroz zaštićena područja

Namjera Publikacije – vodiča je opisati osnovne prirodne značajke Dubrovačko-neretvanske županije, zaštićene prirodne vrijednosti koje obuhvaćaju zaštićena područja, zaštićene vrste i ekološku mrežu te osnovne značajke zakonodavnog sustava zaštite prirode u Republici Hrvatskoj. Ovim vodičem bi se opisala sva zaštićena područja Dubrovačko-neretvanske županije bez obzira tko njima upravlja (Javna ustanova, Nacionalni park Mljet, Park prirode Lastovsko otočje, Posebni rezervat šumske vegetacije Lokrum i Arboretum Trsteno). Zbog lakšeg snalaženja publikacija bi sadržavala sistematizirane kartografske prikaze zaštićenih prirodnih vrijednosti popraćene fotodokumentacijom.

2.3.4. Špilja Šipun – promotivni materijal

Nakon uređenja i otvorenja špilje Šipun, u svrhu upravljanja sukladno Rješenju nadležnog Ministarstva, potrebno je izraditi odgovarajući promotivni materijal.

U tu svrhu već su osmišljeni projekti „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“ i projekt izrade publikacije-vodiča „Zaštićene prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije“.

2.3.5. Vodič za špilje – “Špilje Dubrovačko-neretvanske županije” –za dječju dob

Namjena publikacije „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“ je prezentiranje bogatstva krških pojava i speleoloških objekata Dubrovačko-neretvanske županije.

Kriterij odabira speleoloških objekata koji će se prezentirati ovom publikacijom su Zakonom zaštićena područja, te područja ekološke mreže koja se namjeravaju otvoriti za posjetitelje. To su: Močiljska i Gromačka špilja u Dubrovniku, Špilja Šipun u Cavtatu, Vela Spila na Korčuli, Spila Nakovana na Pelješcu, Jama u Predolcu, Đurovića špilja u Konavlima i Vilina špilja u Dubrovniku. Riječ je o publikacijama kreativnog karaktera, takozvanim „activity books“, namijenjenim različitim dobnim skupinama djece, koje bi poslužile i kao obrazovni materijal za redovite radionice ustanove, ali i kao vodič kroz špilje za najmlađe.

2.3.6. Prepoznavanje kulturnog krajobraza: „Gdje je nestala ježeva kućica?- edukativni program“

Ovaj projekt predstavlja edukativni interdisciplinarni program s ciljem zaštite i očuvanja kulturnog krajobraza kroz principe prostornog planiranja kao i okvira i poticaja za aktivnu zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti čiji je nositelj DNŽ. Projekt je prijavljen za sufinanciranje FZOEU, te je odobren. JU je sudjelovala u preliminarnom terenskom radu i definiranju aktivnosti kao partner u provedbi projekta na području Ekološke mreže u Stonskom polju.

Tijekom projekta je definiran dizajn info ploča u svrhu pješačke signalizacije.

2.4. Korištenje

Korištenje se odnosi na potraživanje koncesijskih odobrenja za zaštićena područja na kojima se obavlja gospodarsko korištenje prirodnih dobara ili druge djelatnosti.

Potrebno je nastaviti obavljati sve radnje u svrhu nastavljanja korištenja Vela Spile na Korčuli u skladu sa zakonskim propisima. Također je nakon uređenja špilja Šipun i Nakovane potrebno je obavljati sve radnje u svrhu uspostavljanja statusa korištenja u skladu sa zakonskim propisima.

Sukladno prijedlogu *Odluke o radnjama, aktivnostima i ograničenjima u park šumi Velika i Mala Petka*, potrebno je definirati način korištenja ovoga prostora od strane zainteresiranih fizičkih i pravnih osoba.

2.5. Djelatnici

U svrhu ostvarenja stručnog rada i razvoja djelatnosti Ustanove, poticat će se edukacija djelatnika sudjelovanjem u radu stručnih skupova i radionica, posebno programa Ministarstva zaštite okoliša i prirode i Državnog zavoda za zaštitu prirode. Osobito je važno jačanje institucionalnih kapaciteta edukacijom u svrhu pripreme i provedbe projekata i programa za korištenje pretprikladnih fondova EU.

Poticat će se izdavačka djelatnost, tj. objavljivanje stručnih i znanstvenih priopćenja kao temelja stručnih podloga i dokumenata Ustanove.

Potrebno je kontinuirano ažurirati akte Ustanove definirane Zakonom, Kolektivnim ugovorom i Statutom u svrhu ostvarenja odgovarajućih uvjeta rada djelatnika.

U svrhu omogućavanja kontinuiranog i učinkovitog rada nadzorne službe potrebno je kontinuirano nabavljati opremu za terenski rad i odjeću propisanu sukladno zakonu za nadzornu službu, te osigurati odgovarajuću edukaciju djelatnika nadzorne službe. Također je potrebno sukladno zakonu osigurati djelatnike prilikom terenskog rada.

2.6. Izvori financiranja

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Dubrovačko-neretvanske županije najvećim dijelom se financira iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije. Sukladno Zakonu jedinice lokalne samouprave obvezne su, u skladu s programima zaštite prirode i dokumentima prostornog uređenja, skrbiti o očuvanju biološke i krajobrazne

raznolikosti, kao i popularizirati zaštitu prirodnih vrijednosti na svome području, te je stoga potrebno razvijanjem projekata od interesa za lokalnu zajednicu potaknuti veći financijski doprinos gradova i općina.

Proračunom Dubrovačko-neretvanske županije odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 300.000,00 kuna za sljedeće Programe Javne ustanove u 2012. godini:

Provođenje mjera zaštite od požara sukladno Procjeni i Planu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija.....	105.000,00 kn
Špilja Šipun – projektantski nadzor.....	10.000,00 kn
Špilja Šipun – Pravilnik o unutarnjem redu.....	7.000,00 kn
Špilja Šipun – promotivni materijal.....	15.000,00 kn
Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platane u Trstenome (postavljanje zaštitne ograde).....	20.000,00 kn
Izrada baze podataka geografsko-infomacijskog sustava (GIS).....	27.000,00 kn
Speleološki i biospeleološki katastar DNŽ.....	42.000,00 kn
Informativne i interpretacijske ploče u zaštićenim područjima.....	22.000,00 kn
Istraživanje rijeke Ljute.....	2.000,00 kn
Istraživanje riječne kornjače – smjernice zaštite.....	30.000,00 kn
Prepoznavanje kulturnog krajobraza: „Gdje je nestala ježeva kućica?” – edukativni program.....	20.000,00 kn
UKUPNO.....	300.000,00 kn

Sukladno Sporazumu između UNDP, Dubrovačko-neretvanske županije i Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije, definirano je financiranje rada jednog djelatnika – stručnog suradnika tijekom 10 mjeseci u okviru projekta COAST. Procjenjuju se ukupna sredstva u iznosu od 110.000,00 kn.

Na temelju projekata i programa prijavljenih za sufinanciranje tijekom 2009., 2010. i 2011., planirani su sljedeći izvori financiranja:

- **Projekt uređenja špilje Šipun–IPA program prekogranične suradnje - nositelj DUNEA.....** cca **540.000,00 kn**
- **Projekt uređenja špilje Šipun – Ministarstvo turizma – sredstva odobrena 2009. ....** **20.000,00 kn**
- **Projekt „NATURA 2000 upravljanje i monitoring“ – NATURA MANMON – nositelj Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.....** cca **1.500.000,00 kn**
- **Projekt uređenja špilje Nakovana – nositelj Ministarstvo zaštite okoliša i prirode .....** **800.000,00 kn**
- **Špilje Dubrovačko-neretvanske županije, edukativna publikacija – HEP .....** **15.000,00 kn**

- **Vodič kroz zaštićene prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županij** -Ministarstvo turizma.....**50.000,00 kn**
- **Projekt „Poslovna suradnja i unapređenje vještina u razvoju pustolovnog turizma“** u sklopu IPA prekograničnog programa – nositelj HGSS i Udruga Sunce .....**vrijednost nepoznata**

Ukupno:.....cca 2.925.000,00 kn

Tijekom 2011.god. prijavljeni su projekti za sufinanciranje iz EU fondova, a rezultati se očekuju tijekom 2012.god:

ChaMon – Ecological networks in Adriatic sea for Kentish povler and Monk seal (IPA ADRIATIC, tema: zaštićena vrsta ptice morski kukulik na području ušća Neretve.....**109.000,00 EUR**
Wake4Lakes – Valorization activities on hinterland lakes of Croatia and Bosnia and Herzegovina (program IPA CBC CRO-BIH), teme: Baćinska jezera i Neretva .....**299.324,98 EUR**

UKUPNO.....408.324,98 EUR

U svrhu realizacije projekata unaprjeđenja stanja prirodnih vrijednosti, posebno u kontekstu speleoloških objekata i teško dostupnih krških područja nastavit će se suradnja s nevladinim udrugama – planinarskim i speleološkim udrugama, koje u suradnji s Ustanovom mogu prijavljivati projekte s predmetnom temom i biti nositelji istih.

U svrhu ostvarenja edukativnih programa i programa stručnog i znanstvenog rada kao što je publiciranje priopćenja na kongresima, planira se suradnja sa znanstvenim, stručnim kao i institucijama u kulturi koje mogu pridonijeti financijski kroz svoju djelatnost.

Kao strateški i zakonodavni okvir pri izradi ovog programa korištene su zakonske odredbe sljedećih akata:

Strategije:

- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 81/99, NN 143/08)
- Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije (Sl.Gl. 4/11)

Zakoni:

- Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11)
- Zakon o šumama (NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12)
- Zakon o lovstvu (NN 140/05)
- Zakon o vodama (NN 153/09)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07)
- Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12)
- Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (NN 152/08, 49/11)
- Zakon o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09)
- Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11)
- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11)
- Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08, 75/09)

Pravilnici:

- Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za održavanje stanišnih tipova (NN 7/06, 119/09)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (NN 118/09)
- Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09)
- Pravilnik o arheološkim istraživanjima (NN 102/10)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06)

Uredbe:

- Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Strateška procjena utjecaja zahvata na okoliš (SUO) (NN 64/08)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08)

KLASA: 612-07/11-01/218

Predsjednik UV-a:

URBROJ: 2117/1-17-11-02

Nikša Trojanović

Dubrovnik, 22. prosinca 2011.